

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การประเมินผลการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาระบบบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม สรุปผลการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อประเมินการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามด้วยการประเมินในด้านต่อไปนี้
 - 1.1 ความพร้อมของปัจจัยเบื้องต้นที่สนับสนุนการจัดการศึกษา
 - 1.2 กระบวนการในการจัดการศึกษา
 - 1.3 ผลผลิตของการจัดการศึกษา ได้แก่ คุณภาพของมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
2. เพื่อเปรียบเทียบผลการประเมินด้านปัจจัยและกระบวนการในการจัดการศึกษาตามความคิดเห็นของมหาบัณฑิต นักศึกษาและอาจารย์ผู้สอนระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัย
3. เพื่อเปรียบเทียบคุณภาพของมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามระหว่างผู้บังคับบัญชาหรือผู้ร่วมงานของมหาบัณฑิตสาขาวิชาบริหารการศึกษากับการประเมินตนเองของมหาบัณฑิต

สมมติฐานการวิจัย

1. ผลการประเมินด้านปัจจัยและกระบวนการในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามตามความคิดเห็นของมหาบัณฑิต นักศึกษา และอาจารย์ผู้สอนในระดับบัณฑิตศึกษาไม่แตกต่างกัน
2. คุณภาพของมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามตามความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาและการประเมินตนเองของมหาบัณฑิต ไม่แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร ที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ มหาบัณฑิตสาขาวิชาบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม จำนวน 35 คน นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา จำนวน 35 คน อาจารย์ผู้สอนและหรือคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ จำนวน 13 คน และผู้บังคับบัญชาหรือผู้ร่วมงานของ

มหาบัณฑิตศึกษา จำนวน 30 คน รวมทั้งสิ้น 113 คน ซึ่งได้มาโดยการตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งออกเป็น 4 ฉบับ คือ

ฉบับที่ 1 แบบสอบถามสำหรับมหาบัณฑิต เพื่อประเมินความเหมาะสมของปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการในการจัดการศึกษาและประเมินตนเองเกี่ยวกับคุณภาพของมหาบัณฑิต

ฉบับที่ 2 แบบสอบถามสำหรับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเพื่อประเมินความเหมาะสมของปัจจัยเบื้องต้นและกระบวนการในการจัดการศึกษา

ฉบับที่ 3 แบบสอบถามสำหรับอาจารย์ผู้สอนและหรือคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ระดับบัณฑิตศึกษาเพื่อประเมินความเหมาะสมของปัจจัยเบื้องต้นและกระบวนการในการจัดการศึกษา

ฉบับที่ 4 แบบสอบถามสำหรับผู้บังคับบัญชาหรือผู้ร่วมงานของมหาบัณฑิตเพื่อประเมินคุณภาพของมหาบัณฑิต

แบบสอบถามทั้ง 4 ฉบับ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อยและน้อยที่สุด

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t - test) และการทดสอบค่าเอฟ (F - test)

สรุปผล

1. ผลการประเมินการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา ของสถาบันมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม จังหวัดพิษณุโลก มีดังนี้

1.1 ความพร้อมของปัจจัยเบื้องต้นที่สนับสนุนการจัดการศึกษา พบว่าในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านส่วนใหญ่มีความพร้อมอยู่ในระดับมาก ยกเว้น ด้านบุคลากรในสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัยและด้านแหล่งค้นคว้า

1.2 กระบวนการในการจัดการศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านส่วนใหญ่มีความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้น ด้านการจัดทำวิทยานิพนธ์

1.3 ผลผลิตของการจัดการศึกษา ได้แก่ คุณภาพของมหาบัณฑิตในภาพรวม และเป็นรายด้านอยู่ในระดับมาก ยกเว้นในเรื่องมีความรู้เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ที่อยู่ในระดับปานกลาง

2. การเปรียบเทียบผลการประเมินด้านปัจจัยจำแนกตามความคิดเห็นของมหาบัณฑิต นักศึกษาและอาจารย์ผู้สอนระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัย พบว่า นักศึกษา อาจารย์ผู้สอน หลักสูตร มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ

.05 ส่วนด้านอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ด้านบุคลากรในสำนักงานประสานการจัดการในบัณฑิตศึกษา ด้านวัสดุอุปกรณ์ และอาคารสถานที่ และด้านแหล่งค้นคว้าในภาพรวมมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน การเปรียบเทียบผลการประเมินด้านกระบวนการในการจัดการศึกษาตามความคิดเห็นของมหาบัณฑิต อาจารย์ และนักศึกษาพบว่า ด้านการจัดการเรียนการสอนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ยกเว้น ในเรื่องอาจารย์ส่งเสริมให้นักศึกษาสามารถค้นคว้าด้วยตนเอง และการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

3. การเปรียบเทียบผลการประเมินคุณภาพของมหาบัณฑิตตามทัศนะของผู้บังคับบัญชาและมหาบัณฑิตด้านความเป็นผู้ที่มีคุณธรรมจริยธรรม ความเป็นผู้มีวิสัยทัศน์กว้างไกล ด้านความรู้ความสามารถในทางวิชาการและการวิจัยและด้านความเป็นผู้นำที่ทำงานโดยมุ่งถึงความสำเร็จและคุณภาพของงานเป็นสำคัญ ตามความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาและมหาบัณฑิต แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

1. การประเมินผลการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาการบริหารการศึกษาของสถาบันมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม จังหวัดพิษณุโลก ในแต่ละด้าน ผู้วิจัยขออภิปรายผล ดังนี้

1.1 การประเมินความพร้อมของปัจจัยเบื้องต้นที่สนับสนุนการจัดการศึกษา

1.1.1 ผลการประเมินด้านนักศึกษา พบว่า นักศึกษามีความเหมาะสมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากทางมหาวิทยาลัยได้กำหนดคุณสมบัติผู้เข้าศึกษาอันได้แก่ สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาการบริหารการศึกษาหรือสาขาอื่น ๆ ที่เทียบเท่า มีประสบการณ์ในการทำงานหลังสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีไม่น้อยกว่า 2 ปี มีสุขภาพสมบูรณ์ทั้งทางร่างกายและจิตใจ ประกอบกับมหาวิทยาลัยมีโครงการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาให้ได้วุฒิประกาศนียบัตรบัณฑิตทางการบริหารการศึกษาของมหาวิทยาลัย จึงทำให้มีนักศึกษาบางส่วนที่ได้รับวุฒิประกาศนียบัตรบัณฑิตทางการบริหารการศึกษาของมหาวิทยาลัยแล้วมาศึกษาต่อในระดับปริญญาโทจึงทำให้ นักศึกษามีความพร้อมอยู่ในระดับมาก แต่ก็มีนักศึกษาบางส่วนที่ไม่มีประสบการณ์ทางการบริหารและมีคุณสมบัติไม่ตรงตามเงื่อนไขที่กำหนด (เดือนใจ เกียวซี และคณะ, 2547) จึงทำให้ผลการประเมินตามทัศนะของอาจารย์เห็นว่ามีเหมาะสมในระดับปานกลาง

1.1.2 ผลการประเมินด้านอาจารย์ผู้สอน พบว่า ในภาพรวมและรายชื่อทุกข้อว่ามีความพร้อมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ทางมหาวิทยาลัยราชภัฏได้กำหนดคุณสมบัติของอาจารย์ผู้สอนบัณฑิตมีคุณวุฒิปริญญาตรีหรือปริญญาโทหรือตำแหน่งทางวิชาการตั้งแต่ศาสตราจารย์ขึ้นไปและมีวุฒิปริญญาโทหรือปริญญาตรีหรือตำแหน่งทางวิชาการเป็นผู้ช่วยศาสตราจารย์มาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ปี (เดือนใจ เกียวซี และคณะ, 2547)

1.1.3 ผลการประเมินด้านผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ พบว่าในภาพรวมและรายข้อว่ามีความพร้อมอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะในเรื่องประธานและกรรมการที่ปรึกษามีความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์ในการให้คำปรึกษาวิทยานิพนธ์แก่นักศึกษา ทั้งนี้เพราะอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ของมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่เป็นอาจารย์ที่มีคุณวุฒิและวิทยุสูงมีประสบการณ์ในการสอนและการทำวิจัยมานานจึงทำให้มีความเชี่ยวชาญในการให้คำปรึกษาด้านการทำการวิทยานิพนธ์แก่นักศึกษา ส่วนการมีเวลาให้แก่นักศึกษา และจำนวนกรรมการที่ปรึกษามีความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เพราะจำนวนอาจารย์ที่เชี่ยวชาญด้านบริหารการศึกษาส่วนใหญ่มักเป็นผู้บริหารระดับสูงของมหาวิทยาลัยจึงทำให้ไม่สามารถทุ่มเทเวลาให้กับนักศึกษาได้เต็มที่

1.1.4 ผลการประเมินด้านบุคลากรในสำนักงานบัณฑิตศึกษา วัสดุอุปกรณ์ อาคารสถานที่และ แหล่งค้นคว้าผลการประเมิน พบว่า ในภาพรวมและเป็นรายข้อส่วนใหญ่มีความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ บุคลากรในสำนักงานประสานการจัดบัณฑิตศึกษาและ ห้องสมุดบัณฑิตศึกษา โสตทัศนูปกรณ์ในห้องเรียนมี มีจำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ สถานที่สำหรับทำงานนอกเวลาเรียนของนักศึกษา ทั้งนี้เพราะในช่วงแรก ๆ ของการเปิดสอนสาขานี้มหาวิทยาลัยต้องเตรียมความพร้อมหลายด้านทำให้มหาวิทยาลัยไม่สามารถจัดบริการนักศึกษาได้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการประเมินการจัดการศึกษาของสถาบันราชภัฏกำแพงเพชร ของสายสิน เสวกวรรณ (2544) ที่พบว่า ด้านบริการต่าง ๆ ของสถาบันราชภัฏกำแพงเพชรมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

1.1.5 ผลการประเมินด้านหลักสูตร ในภาพรวมและรายข้อทุกข้อ มีความพร้อมในระดับมากทั้งนี้อาจเนื่องมาจากหลักสูตรที่ใช้เป็นหลักสูตรกลางของสภามหาวิทยาลัยราชภัฏ ได้มีการร่างหลักสูตรเพื่อพัฒนาให้เป็นหลักสูตรของมหาวิทยาลัยโดยได้มีการรวมตัวระหว่างมหาวิทยาลัยราชภัฏด้วยกันอีกหลาย ๆ แห่ง เพื่อช่วยกันพัฒนาหลักสูตรดังกล่าวจนกลายเป็นหลักสูตรกลางของสภามหาวิทยาลัยราชภัฏในระดับมากจึงทำให้หลักสูตรมีความเหมาะสมซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วลัยพร ศรีเชียงราย (2540) ที่พบว่าโครงการผลิตบัณฑิตสนองตอบความต้องการของบุคลากรในจังหวัดเชียงรายและพื้นที่ใกล้เคียง หลักสูตรมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากด้านอาจารย์ผู้สอนมีความพร้อมและเหมาะสม

12. การประเมินกระบวนการในการจัดการศึกษา

1.2.1 ผลการประเมินด้านการจัดการเรียนการสอน ส่วนใหญ่นักศึกษามหาบัณฑิตเห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะอาจารย์ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการสอนมานานเป็นคณาจารย์ที่ล้วนแล้วแต่มีคุณวุฒิ วิทยุสูง สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ พรรณี แผลงจันทิก (2530) ที่พบว่านิสิตบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒวิทยาเขตบางแสน นั้นมีความพึงพอใจต่อกระบวนการเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษาโดยส่วนรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน นิสิตพึงพอใจอาจารย์ผู้สอนในระดับมาก

ส่วนด้านหลักสูตรเนื้อหาวิชา ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนด้านปัจจัยส่งเสริมการเรียนการสอน และด้านการประเมินผลการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง

1.2.2 ผลการประเมินด้านการจัดทำวิทยานิพนธ์ ส่วนใหญ่เห็นว่าอยู่ในระดับปานกลางทั้งนี้อาจเป็นเพราะมหาวิทยาลัยยังขาดการติดตามผลทำให้ให้นักศึกษาที่เรียนเนื้อหาวิชาไปแล้วไม่สามารถจัดทำวิทยานิพนธ์ได้โดยตนเองประกอบกับนักศึกษามีภาระหน้าที่ในการทำงานจึงทำให้นักศึกษาสำเร็จการศึกษาล่าช้า ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของเดือนใจ เกี้ยวชี่ และคณะ (2547) ที่พบว่าระบบการควบคุมวิทยานิพนธ์ของอาจารย์ที่ปรึกษายังไม่ได้มีกระบวนการติดตามการทำงานของนักศึกษาที่เป็นระบบอย่างต่อเนื่องทำให้นักศึกษาบางรายทิ้งงานวิทยานิพนธ์ไปนานเกินไปจนขาดความเข้าใจที่ต่อเนื่องปัญหาสำคัญอีกประการหนึ่งคือการเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์บางคนพบได้ยากเพราะอาจารย์มีภารกิจมากขาดการจัดเวลาและระบบของการให้คำปรึกษา

1.2.3 ผลการประเมินด้านการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าความเหมาะสมในระดับปานกลาง เช่น การศึกษาดูงานเพื่อเสริมความรู้และประสบการณ์และการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ด้านวิจัยและต่าง ๆ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาส่วนใหญ่มีงานทำอยู่แล้วมาเรียนเฉพาะวันเสาร์-อาทิตย์มีช่วงเวลาเรียนจำกัดจึงทำให้เวลาส่วนใหญ่หมดไปกับการเรียนการสอนและไม่มีโอกาสจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ให้แก่นักศึกษาเท่าที่ควร

1.2.4 ผลการประเมินด้านการบริการด้านต่าง ๆ ส่วนใหญ่เห็นว่าเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลางทำให้มหาวิทยาลัยฝ่ายการเงิน ทะเบียนและระบบการแจ้งข่าวสารบริการให้แก่นักศึกษาทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานที่เรียนของนักศึกษาอยู่ไกลจากส่วนกลางของมหาวิทยาลัยทำให้การติดต่อไม่สะดวกและรวดเร็วอย่างที่ควร

1.3 ผลการประเมินด้านคุณภาพของมหาบัณฑิต พบว่า ผู้บังคับบัญชาและมหาบัณฑิตมีความเห็นสอดคล้องกันในด้านความมีจริยธรรม ความเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล และความเป็นผู้นำในการทำงานโดยเห็นว่ามหาบัณฑิตมีคุณสมบัติอยู่ในระดับมากแสดงว่ามหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามเป็นบุคคลที่มีคุณภาพเป็นที่ต้องการของสังคม ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วลัยพร ศรีเชียงราย (2540) และสายสิน เสวกวรรณ (2544) ที่พบว่านักศึกษาเกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดี และส่งผลต่อการปฏิบัติงานทั้งตนเองและหน่วยงาน ในด้านความรู้ การตัดสินใจ ความรับผิดชอบ ความคิดริเริ่ม การสื่อสาร คุณธรรม จริยธรรม และวิสัยทัศน์ ทั้งนี้เพราะมหาบัณฑิตส่วนใหญ่เป็นผู้ใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงานและบริหารงานมานานเมื่อมารับการพัฒนาจึงทำให้มีความมั่นใจในการทำงานมากขึ้น ส่วนด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการและการวิจัยผู้บังคับบัญชาและมหาบัณฑิตยังมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกันโดยผู้บังคับบัญชาเห็นว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากส่วนมหาบัณฑิตเห็นว่าเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลางทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บังคับบัญชาเห็นว่า

มหาบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามผ่านการทำวิทยานิพนธ์มาแล้วจึงเป็นที่ยอมรับในเรื่องวิชาการและการวิจัยส่วนมหาบัณฑิตยังเห็นว่าตนเอง ยังจำเป็นต้องพัฒนาให้เพิ่มขึ้นอีก

2. การเปรียบเทียบผลการประเมินด้านปัจจัยความคิดเห็นของอาจารย์ มหาบัณฑิต และนักศึกษา พบว่าผลการประเมินด้านนักศึกษา อาจารย์ หลักสูตร มีความแตกต่างกันโดยนักศึกษามีความคิดเห็นดีกว่าอาจารย์และมหาบัณฑิตซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานที่กำหนดไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ในช่วงแรกๆมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามยังไม่มีความพร้อมเพียงพอด้วยงบประมาณที่จำกัดเพราะรัฐบาลไม่ได้จัดสรรงบประมาณให้กับนักศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาทำให้มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามต้องจัดหางบประมาณส่วนนี้เองแต่ทางมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามก็พัฒนาเพิ่มขึ้นเรื่อยๆจนเพียงพอต่อความต้องการของนักศึกษาในปัจจุบัน การเปรียบเทียบผลการประเมินด้านกระบวนการตามความคิดเห็นของมหาบัณฑิต อาจารย์ และนักศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่ไม่แตกต่างกันซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานที่กำหนดไว้ มีเพียงบางเรื่องที่แตกต่างกัน ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ และ การบริการด้านต่าง ๆ ทั้งนี้เพราะมหาวิทยาลัยเปิดทำการสอนในสาขานี้มานานพอสมควรอาจารย์จึงมีประสบการณ์ในการสอนและมีความเชี่ยวชาญมากขึ้นและมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามเองก็มีการพัฒนาทรัพยากรในการจัดการด้วย ทั้งด้านอาคารสถานที่ และเทคโนโลยีต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

3. ผลการเปรียบเทียบผลการประเมินคุณภาพของมหาบัณฑิตตามความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาและการประเมินตนเองพบว่าแตกต่างกันซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่กำหนดไว้ เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของแต่ละด้านพบว่าผลการประเมินของผู้บังคับบัญชาหรือผู้ร่วมงานจะสูงกว่าผลการประเมินตนเองของมหาบัณฑิต ทั้งนี้อาจเป็นเพราะมหาบัณฑิตต้องการเพิ่มพูนความรู้ของตนเองให้มากขึ้นอีก แต่ผู้บังคับบัญชาก็มีความคิดเห็นว่ามีมหาบัณฑิตมีความรู้เพียงพอแล้ว

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับนำผลการวิจัยไปใช้

1. ด้านปัจจัยที่สนับสนุนการจัดการศึกษา

1.1 มหาวิทยาลัยควรจัดหากรรมการที่จัดทำวิทยานิพนธ์ให้มีจำนวนพอเพียงและให้มีเวลาให้คำปรึกษาแก่นักศึกษานอกเวลาเรียนมากขึ้นบุคลากรในสำนักงานควรให้มีจำนวนพอเพียงและสามารถให้คำแนะนำและบริการนักศึกษาได้มากขึ้นและเพิ่มสัดส่วนครูในหอเรียนให้เหมาะสมกับจำนวนนักศึกษา

1.2 การคัดเลือกนักศึกษาเข้าเรียน ควรจะคัดเลือกนักศึกษาที่มีคุณลักษณะตามข้อกำหนดของสถาบันและมีความเหมาะสมที่จะศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา นอกจากนี้ ควรมีความพร้อมทางด้านเศรษฐกิจและไม่มีปัญหาครอบครัว

1.3 ควรพัฒนาผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ให้มีจำนวนและความพร้อมเพิ่มมากขึ้น เช่น ส่งเสริมอาจารย์ให้ทำผลงานทางวิชาการ สนับสนุนหรือให้ทุนเพื่อศึกษาต่อในระดับปริญญาเอก

1.4 ห้องสมุดของบัณฑิตศึกษามีเอกสาร งานวิจัยที่หลากหลายและทันสมัย สำหรับนักศึกษาค้นคว้าอย่างเพียงพอ

1.5 ควรนำเอาระบบสารสนเทศ และเทคโนโลยีสมัยใหม่ๆ มาใช้ในการจัดการศึกษา

1.6 ควรเพิ่มจำนวนคอมพิวเตอร์และห้องทำงานส่วนตัวให้แก่ศึกษาให้มากขึ้น

2. ด้านกระบวนการในการจัดการศึกษา

2.1 ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ อาจารย์ผู้สอน บัณฑิตวิทยาลัย และนักศึกษา ควรปรับปรุงกลยุทธ์ในการพัฒนาการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษา ในส่วนที่แต่ละฝ่ายเกี่ยวข้องเพื่อให้นักศึกษาส่วนใหญ่ สามารถสำเร็จการศึกษาได้ ภายใน เวลาที่เหมาะสม โดยไม่ใช้เวลานานเกินไป

2.2 ควรปรับปรุงและเพิ่มการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ด้านการศึกษาและการจัดทำวิทยานิพนธ์ให้มากขึ้น

3. ด้านผลผลิตของการจัดการศึกษา

3.1 ควรมีการก่อตั้งชมรมศิษย์เก่า (สาขาบริหารการศึกษา) ของมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม จังหวัดพิษณุโลก ขึ้นเพื่อทำกิจกรรมต่างๆที่เป็นประโยชน์ต่อ การศึกษาร่วมกันให้มากขึ้น

3.2 ควรพัฒนาความรู้ความสามารถด้านการวิจัยและการใช้คอมพิวเตอร์ให้นักศึกษาให้มากขึ้นเพื่อให้สามารถนำไปใช้ในการพัฒนางานได้ด้วยความมั่นใจ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรมีการติดตามผลมหาบัณฑิตทุกระดับที่สำเร็จการศึกษา
2. ควรมีการศึกษาปัญหาและอุปสรรคของมหาบัณฑิตในการนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการทำงาน

3. ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเฉพาะมหาบัณฑิต ที่สำเร็จการศึกษาที่สมบูรณ์ และนักศึกษาปัจจุบัน แต่ยังไม่ได้ทำการศึกษาให้ครอบคลุมไปถึงนักศึกษาที่เรียนเนื้อหาวิชาในหลักสูตรแต่ยังอยู่ในระหว่างการจัดทำวิทยานิพนธ์ ดังนั้นในการศึกษาครั้งต่อไปควรมีการศึกษาเกี่ยวกับสภาพปัญหาในกลุ่มดังกล่าวเพื่อจะได้ทราบความคิดเห็น ปัญหาอุปสรรคในการจัดทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
Pibulsongkram Rajabhat University